

HOTĂRÎREA CURȚII CONSTITUȚIONALE
Decizie

Nr.2 din 16.04.98

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.40-41/19 din 07.05.1998

* * *

Curtea Constituțională în componența:

Pavel BARBALAT - președinte

Nicolae CHISEEV - judecător

Mihai COTOROBAI - judecător-raportor

Constantin LOZOVANU - judecător

Gheorghe SUSARENCO - judecător

Ion VASILATI - judecător

cu participarea Ludmillei Zadorojnîi, grefier, călăuzindu-se de art. 134 și 140 din Constituția Republicii Moldova, art. 3, art. 17 lit. a), art. 28 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 6 alin. (2) și (3), art. 75, 76 din Codul jurisdicției constituționale, la inițiativa sa, din oficiu, a examinat în ședință plenară cazul cu privire la controlul asupra executării Hotărîrii Curții Constituționale nr. 7 din 17 februarie 1998 "Privind controlul constituționalității unor articole din Legea nr. 39-XIII din 7 aprilie 1994 "Despre statutul deputatului în Parlament" în redacția Legii nr. 1215-XIII din 25 iunie 1997 "Privind modificarea și completarea Legii despre statutul deputatului în Parlament" și revizuirea hotărîrii în cauză a Curții Constituționale.

Temei pentru examinarea acestui caz au servit art. 1 alin. (3), art. 7, art. 134 din Constituția Republicii Moldova, art. 2, art. 4 alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 1, 64, 72 alin. (1) lit. a) și 76 din Codul jurisdicției constituționale, Hotărîrea Curții Constituționale nr. 7 din 17 februarie 1998.

Avînd în vedere materialele dosarului și audiînd raportul judecătorului-raportor,

Curtea Constituțională

a c o n s t a t a t :

La 17 februarie 1998 Curtea Constituțională a adoptat Hotărîrea nr. 7 "Privind controlul constituționalității unor articole din Legea nr. 39-XIII din 7 aprilie 1994 "Despre statutul deputatului în Parlament" în redacția Legii nr. 1215-XIII din 25 iunie 1997 "Privind modificarea și completarea Legii despre statutul deputatului în Parlament".

Prin hotărîrea menționată au fost declarate neconstituționale art. 30, 301, 302 și 303 din Legea nr. 39-XIII din 7 aprilie 1994 "Despre statutul deputatului în Parlament" în redacția Legii nr. 1215-XIII din 25 iunie 1997. S-a stabilit că hotărîrea nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării, este definitivă și e publicată în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova" nr. 26-27 din 23 martie 1998, art. 14.

În baza art. 74 din Codul jurisdicției constituționale, Hotărîrea Curții Constituționale nr. 7 din 17 februarie 1998 a fost expediată părților, inclusiv Parlamentului, de asemenea Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Curții Supreme de Justiție, Judecătoriei Economice, Procurorului General și ministrului justiției.

Prin hotărîrea sus-menționată, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra problemelor ce țin de garanțiile exercitării mandatului de deputat în Parlament și a constatat că reglementarea garanțiilor exercitării mandatului de deputat, diferitelor indemnizații ale acestuia cade sub incidența Legii nr. 39-XIII "Despre statutul deputatului în Parlament" din 7 aprilie 1994, iar actele normative referitoare la serviciul public se vor aplica în măsura în care nu contravin dispozițiilor Legii serviciului public nr. 443-XIII din 4 mai 1995.

Potrivit art. 140 alin. (1) din Constituție, legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale. Fiind declarate neconstituționale, legile și alte acte juridice, conform art. 28 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, își pierd puterea juridică la data adoptării hotărârii Curții Constituționale și nu pot fi aplicate pe viitor. Această prevedere legislativă acționează și asupra actelor adoptate ulterior în aceeași problemă.

La 2 aprilie 1998 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 1622-XIII "Cu privire la acordarea unor garanții sociale deputaților în Parlament după expirarea mandatului", Hotărârea nr. 1623-XIII "Cu privire la pensia deputaților"; Hotărârea nr. 1624-XIII "Cu privire la conferirea gradului de calificare" și Hotărârea nr. 1625-XIII privind acordarea unei indemnizații unice.

Analizând hotărârile respective ale Parlamentului prin prisma Hotărârii Curții Constituționale nr. 7 din 17 februarie 1998, Curtea Constituțională a constatat că acestea în esență substituie articolele respective din Legea nr. 39-XIII din 7 aprilie 1994 "Despre statutul deputatului în Parlament", care, potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 7 din 17 februarie 1998, au fost declarate neconstituționale.

În aceeași ordine de idei, Curtea Constituțională stabilește că, potrivit art. 72 alin. (3) lit. c) și j) din Constituție, organizarea și funcționarea Parlamentului, regimul general privind raporturile de muncă, sindicatele și protecția socială se reglementează nu prin hotărâri, ci prin lege organică, adoptată de Parlament, care, în conformitate cu art. 66 lit. c) din Constituție, asigură unitatea reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării.

Curtea Constituțională consideră că prin adoptarea Hotărârilor nr. 1622-XIII, 1623-XIII, 1624-XIII și 1625-XIII din 2 aprilie 1998 Parlamentul Republicii Moldova a ignorat vădit Hotărârea Curții Constituționale nr. 7 din 17 februarie 1998, încălcând astfel art. 140 din Constituție, art. 28 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 71 din Codul jurisdicției constituționale privind caracterul irevocabil al hotărârii Curții Constituționale, precum și Legea nr. 39-XIII din 7 aprilie 1994 "Despre statutul deputatului în Parlament" și Legea serviciului public nr. 443-XIII din 4 mai 1995.

Expunându-și argumentele, Curtea Constituțională a recunoscut în Hotărârea nr. 7 din 17 februarie 1998 drept neconstituționale articolele respective din Legea "Despre statutul deputatului în Parlament" ce țin de plata indemnizației unice deputatului la expirarea duratei mandatului, de conferirea deputaților a gradului de calificare "Consilier de stat al Republicii Moldova de clasa I" și de alte înlesniri. În temeiul acestei hotărâri, Curtea Constituțională conchide că actele normative adoptate de autoritățile publice în problemele asupra cărora Curtea Constituțională s-a pronunțat, deja nu pot fi aplicate, deoarece ele sînt nule și nu au efect juridic din momentul adoptării.

Totodată, în cadrul controlului efectuat, conform art. 76 din Codul jurisdicției constituționale, asupra executării Hotărârii Curții Constituționale nr. 7 din 17 februarie 1998, factorii de decizie obligați să execute această hotărâre au solicitat explicații privind modalitatea îndeplinirii hotărârii Curții Constituționale în situația nou creată.

În aceste circumstanțe, Curtea Constituțională consideră necesar a revizui Hotărârea sa nr. 7 din 17 februarie 1998.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 134, 137 și 140 din Constituția Republicii Moldova, art. 1, 64, 72 alin. (1) și (2) și art. 75 alin. (3) din Codul jurisdicției constituționale,

Curtea Constituțională

D E C I D E :

1. Se revizuieste Hotărârea Curții Constituționale nr. 7 din 17

februarie 1998 "Privind controlul constituționalității unor articole din Legea nr. 39-XIII din 7 aprilie 1994 "Despre statutul deputatului în Parlament" în redacția Legii nr. 1215-XIII din 25 iunie 1997 "Privind modificarea și completarea Legii despre statutul deputatului în Parlament".

2. Punctul 1) din Hotărîrea Curții Constituționale nr. 7 din 17 februarie 1998 se va expune în următoarea redacție:

1) Se declară neconstituționale art. 30, 30/1, 30/2 și 30/3 din Legea nr. 39-XIII din 7 aprilie 1994 "Despre statutul deputatului în Parlament" în redacția Legii nr. 1215-XIII din 25 iunie 1997 "Privind modificarea și completarea Legii despre statutul deputatului în Parlament" și actele normativ-legislative similare ca sens adoptate ulterior.

3. Punctul 2) va avea următorul conținut:

2) În baza pct. 1 al Hotărîrii Curții Constituționale nr. 7 din 17 februarie 1998 în redacția din 16 aprilie 1998, hotărîrile Parlamentului nr. 1622-XIII "Cu privire la acordarea unor garanții sociale deputaților în Parlament după expirarea mandatului", nr. 1623-XIII "Cu privire la pensia deputaților", nr. 1624-XIII "Cu privire la conferirea gradului de calificare", nr. 1625-XIII privind acordarea unei indemnizații unice adoptate la 2 aprilie 1998 se declară neconstituționale și fără nici un efect juridic.

4. Punctul 2) din partea dispozitivă a Hotărîrii Curții Constituționale nr. 7 din 17 februarie 1998 va deveni punctul 3) al acestei hotărîri.

5. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării, este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac și se publică în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova".

PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE

Pavel BARBALAT

Chișinău, 16 aprilie 1998.
Nr. 2.